

ZELIG

Woody Allen, 1983

Un personatge camaleònic i tota la seva gran mentida seran el tema que Woody Allen escull per fer una comèdia en format de fals documental.

De petit, els companys de classe de Leonard Zelig, li van preguntar si havia llegit *Moby Dick*; va sentir tanta vergonya de no haver-ho fet que va mentir i des d'aleshores que ho ha seguit fent.

Zelig és una comèdia dirigida per Woody Allen, en la qual narra la història d'un personatge que no volia destacar, sinó ser igual que els altres, mimetitzar-se en l'entorn social que l'envoltava. Un tema molt habitual en la societat actual, gràcies a l'eina de poder més potent que mai s'ha inventat: la televisió.

Zelig ens planteja moltes preguntes que ningú mai no ha respost obertament. El film utilitza el recurs de l'exageració, cosa que li dóna un matís molt irònic. Una comèdia psicològica on Allen agafa la teoria de Freud del jo i el super jo, i l'analitza en to còmic. També juga amb les necessitats emocionals bàsiques de l'ésser humà, com la necessitat de ser estimat, d'afecte, de sentir-nos útils, que ens apreciïn...

En aquesta pel·lícula ens mostra com si el patològic fos més interessant que el normal. Allen mostra les psicopatologies com estranyes estratègies de supervivència del nostre inconscient. Un altre tema fort de la pel·lícula és la psicoteràpia. La doctora Eudora Fletcher en el seu intent per curar Leonard Zelig, va travessant diversos tractats històrics sobre la psicoanàlisi, incloent-hi la hipnosi.

Zelig és un mentider compulsiu, però utilitzant l'exageració del seu comportament, socialment mimètic, arribem a una curiosa paradoxa: de tant intentar mimetitzar-se amb l'entorn social que l'envolta, Zelig es fa famós, destaca, sobresurt.

Aquest film és un homenatge a Darwin ja que l'espècie que no s'adapta no sobreviu; l'evolució està plena d'exemples. La flexibilitat per adaptar-se a diferents situacions és una qualitat molt valuosa per a la vida. L'habilitat per adaptar-se a diferents àmbits socials és valuosa quan hom la pot controlar, però el problema de Leonard Zelig és que qui la controla és el seu inconscient.

Al final del film qui triomfa és l'amor. La doctora i Leonard Zelig acaben curant-se mútament ja que cap dels dos no estava, psicològicament parlant, bé.

Allen Stewart Konisberg, més conegut com Woody Allen, va néixer a Brooklyn (New York) l'1 de desembre de 1935.

La seva primera aparició seriosa va ser per l'NBC, però on realment va començar a treballar al descobert i amb el seu actual nom va ser a Borscht Belt: un conjunt d'hotels d'on havien sortit còmics tan reconeguts com Jerry Lewis. Allí Allen va fer de director; fins aleshores només havia estat guionista. A partir d'actuar en molts i variats locals del país es va començar a fer famós. Al cap d'uns

anys li van oferir el primer treball seriós com a guionista per 35.000 dòlars i un paper com a actor. La pel·lícula es va dir *What's new, Pussy Cat?*

El film té un excel·lent tractament visual en blanc i negre, de Gordon Willis, que serveix per recrear a la perfecció els personatges i els ambients de finals dels anys 20 i principis dels 30; també té unes magnífiques tècniques cinematogràfiques que permeten que Leonard Zelig surti tranquil·lament i natural amb gent com el Papa Pio XI, Al Capone, Scott Fitzgerald o el mateix Adolf Hitler.

La història de Zelig serveix a Woody Allen per criticar intel·ligentment la societat del benestar, el desarrelament d'un mateix, per entrar a formar part de la gran pilota impersonal que és la societat.

Woody Allen crea en aquest film una gran paròdia de la societat de l'època dels anys 20; una pel·lícula en format de fals documental, que no se sap fins on arriba el fals i fins on la realitat. Tot un film d'època on la fotografia de Gordon Willis i el vestuari de Santo Loquasto van ser nominats a l'Oscar.

També paròdia un tema que en la seva filmografia és molt habitual: la psiquiatria i els psiquiatres. Però tota aquesta paròdia la realitza molt àcidament, utilitzant un personatge que segurament tothom, un cop vista

la pel·lícula, es preguntarà si no existeix en el nostre món.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Director: Woody Allen
Guió: Woody Allen
Fotografia: Gordon Willis
Música: Dick Hyman
Montaje: Susan E. Morse
Disseny de Producció: Mel Bourne
Direcció artística: Speed Hopkins
Vestuari: Santo Loquasto
Producció: Robert Greenhut
Productores: Jack Rollins y Charles H. Joffe per Orion Pictures y Warner Bros

Equip artístic

Woody Allen: Leonard Zelig
Mia Farrow: Dra. Eudora Fletcher
John Buckwalter: Dr. Stadell
Marvin Chatinover: Dr. de diagnosis glandular
Stanley Swerdlow: Dr. menjà mexicana
Paul Nevens: Dr. Birsky
Howard Erskine: Dr. Hipodèrmic
George Hamlin: Dr. Drogues experimentals
Ralph Bell, Richard Whiting i Will Hussong: (altres doctors)
Robert Iglesia: home a la cadira del barber
Eli Resnick: home al parc

Filmografia

1969

Toma el dinero y corre (Take the Money and Run)

1971

Bananas (Bananas)

1972

Todo lo que siempre quiso saber sobre el sexo y nunca se atrevió a preguntar (Everything you always wanted to know about sex, but were afraid to ask)

1973

El dormilón (Sleeper)

1975

La última noche de Boris Grushenko (Love and Death)

1977

Annie Hall (Annie Hall)

1978

Interiores (Interiors)

1979

Manhattan

1980

Recuerdos (Stardust Memories)

1982

Comedia sexual de una noche de verano (A Midsummer Night's Sex Comedy)

1983

Zelig

1984

Brodway Danny Rose (Broadway Danny Rose)

1985

La Rosa púrpura de El Cairo (The Purple Rose of Cairo)

1986

Hannah y sus hermanas (Hannah and her Sisters)

1986

Días de radio (Days of Radio)

1987

Septiembre (September)

1988

Otra mujer (Another Woman)

1989

Delitos y faltas (Crimes and Misdemeanors)

1989

Historias de Nueva York (New York stories. Episodi : Oedipus Wreck)

1990

Alice

1991

Sombras y niebla (Shadows and Fog)

1992

Maridos y mujeres (Husbands and Wives)

1993

Misterioso asesinato en Manhattan (Manhattan murder mystery)

1994

Balas sobre Broadway (Bullets over Broadway)

1995

Poderosa Afrodita (Mighty Aphrodite)

1996

Todos dicen I love you (All says I Love you)

1997

Desmontando a Harry (Deconstructing Harry)

1998

Celebrity (Celebrity)

1999

Acordes y Desacuerdos (Sweet and Lowdown)

2000

Granujas de medio pelo (Small Time Crooks)

2001

La maldición del escorpión de Jade (The Curse of the Jade Scorpion)

2002

Un final made in Hollywood (Hollywood Ending)